

V Praze dne 12. března 2010
Č.j. : S-MHMP 931507/2009

Věc: Anonymní opencard

Vážený pane magistře,

děkujeme Vám za Váš email ze dne 14. prosince 2009 a za projevený zájem o projekt opencard. K Vámi navrhovanému řešení, které spočívá v zavedení třetího typu opencard, vedle karty osobní a karty anonymní, pak uvádíme, že si vážíme Vašeho úsilí chránit soukromí a osobní údaje. Zaslánými podněty se proto budeme dále zabývat.

Současně však považujeme za nezbytné alespoň stručně reagovat na některé tvrzení a závěry uvedené ve Vaší zprávě a v „*Návrhu na zavedení anonymní a nediskriminační Opencard*“ („*Návrh*“), který tvoří její přílohu, když podle našeho názoru tyto tvrzení a závěry neodpovídají skutečnosti.

Úvodem bychom rádi zdůraznili, že anonymní karta opencard, u které nedochází ze strany hl. m. Prahy ke zpracování osobních údajů jejího držitele a u které tedy není vytvořena vazba mezi konkrétní kartou a jejím držitelem, je veřejnosti dostupná již od 17. prosince 2008. Tento typ karty je přitom hl. m. Prahou vydáván za nediskriminačních podmínek. Vydání anonymní verze karty opencard je sice oproti tzv. osobní kartě zpoplatněno částkou ve výši 200,- Kč, to je však dáno objektivními důvody a potřebou efektivního hospodaření s prostředky hl. m. Prahy. Pokud by vydávání anonymních karet nebylo zpoplatněno, jedna osoba by si mohla zdarma vyzvednout neomezené množství karet a vyskytla by se výrazná příležitost ke spekulativnímu shromažďování univerzálně využitelných karet. Tím by mohlo dojít k plýtvání prostředků určených na projekt opencard.

Pro větší srozumitelnost našich připomínek současně připomínáme, že o možnostech využití konkrétního typu karty opencard v rámci konkrétní kartové aplikace rozhoduje provozovatel této kartové aplikace a nikoli hl. m. Praha jako vydavatel karty opencard. O využití anonymní karty opencard v pražské městské hromadné dopravě tak rozhoduje Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost („*Dopravní podnik*“), jako provozovatel kartové aplikace Dopravní odbavovací systém.

Ke konkrétním tvrzením uvedeným v návrhu pak uvádíme následující.

V Návrhu je uvedeno, že údaje vedené v databázi hl. m. Prahy je „*technicky možné propojit prostřednictvím čísla karty s údaji o zakoupených kuponech v databázi Dopravního podniku*“. Tato informace je podle našeho názoru neúplná a umožňuje zavádějící interpretaci. Hl. m. Praha jako správce zpracovává adresné osobní údaje držitelů osobních karet opencard v souladu s registrací provedenou Úřadem pro ochranu osobních údajů. Databáze hl. m. Prahy, ve které jsou tyto údaje uloženy, je přitom vedena zcela odděleně od databáze

provozovatelů kartových aplikací; tj. i databáze Dopravního podniku obsahující údaje o zakoupených kuponech MHD. Databáze hl. m. Prahy jako vydavatele karty opencard a databáze jednotlivých provozovatelů kartových aplikací tedy nejsou vzájemně propojeny. Přístup k těmto databázím a jejich bezpečnost je současně zajišťována pomocí celé řady technicko-organizačních opatření. Při vedení databází je tedy postupováno zcela v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o ochraně osobních údajů.

Pro úplnost dodáváme, že popsaný systém zpracování osobních údajů představuje základní stavební kámen ochrany soukromí držitelů karet opencard, kdy hl. město Praha sice zná údaje o identitě držitele osobní karty, nemá však žádné informace o tom, které konkrétní služby tento držitel jejím prostřednictvím využívá, a naopak, provozovatelé kartových aplikací zpracovávají údaje o využívání služeb prostřednictvím jejich kartových aplikací, avšak zpravidla neznačí identitu osoby, která tyto služby využívá.

V Návrhu je dále uvedeno, že „*cenové zvýhodnění osob, které poskytnou svoje osobní údaje Magistrátu, ačkoli službu lze bez problému poskytovat i bez zpracování osobních údajů v různých databázích, považujeme za diskriminaci těch spotřebitelů, kteří toto poskytnutí osobních údajů odmítnou. Diskriminaci pak zakazuje § 6 zákona o ochraně spotřebitele*“. Ani toto tvrzení není pravdivé; v rámci projektu k žádné diskriminaci spotřebitelů nedochází. Cena jízdného v MHD se řídí cenovým tarifem, přičemž ceny uvedené v tomto tarifu byly stanoveny zcela nezávisle na projektu opencard a jsou do něj promítnuty pouze v podobě cen za elektronické kupony MHD. Výše cen elektronických kuponů MHD je přitom shodná s cenami kuponů vydaných v papírové podobě. Vyšší cena časových jízdenek nahraných na anonymní kartu opencard tak v žádném případě není výrazem diskriminace držitelů tohoto typu karty opencard, ale je dána tím, že se jedná jiný produkt, než jsou jízdenky nahrané na osobní kartě opencard. Na anonymní karty opencard jsou totiž nahrávány jízdenky přenosné, u kterých se předpokládá jejich užití více uživateli, z čehož plyne jejich vyšší užitná hodnota.

Stejně tak považujeme za nezbytné se ohradit proti tvrzení „*vzhledem k tomu, že zpracování osobních údajů není nezbytné pro poskytnutí služby, je zpracování mimo jiné rovněž v rozporu s § 5 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně osobních údajů, který říká, že osobní údaje lze zpracovávat, pouze pokud jsou nezbytné k naplnění stanoveného účelu. K plnění přepravní smlouvy není nutné znát dopředu identitu smluvních stran*“. Toto tvrzení patrně vychází z nepochopení vzájemných vztahů a vazeb v projektu opencard. Jak bylo uvedeno výše, hl. m. Praha zpracovává adresné údaje umožňující identifikaci držitele osobní karty opencard; toto zpracování je přitom nezbytné pro hl. m. Prahou dosažení stanoveného účelu zpracování¹ a pro plnění povinností hl. m. Prahy vůči držitelům karet opencard podle Podmínek pro vydávání a využívání karty opencard. Dopravní podnik, který je spolu s ostatními dopravci pražské integrované dopravy poskytovatelem přepravních služeb, sám adresné identifikační údaje držitelů karty nezpracovává a nezná tedy identitu osob cestujících. Tvrzení uvedené v Návrhu tedy není pravdivé, neboť (i) zpracování osobních údajů hl. m. Prahou po celou dobu trvání životního cyklu karty opencard je nezbytné pro naplnění účelu stanoveného hl. m. Prahou jako vydavatelem karty opencard a garantem systému Pražského centra kartových

¹ Stanoveným účelem zpracování osobních údajů držitelů karet opencard, který byl registrován Úřadem pro ochranu osobních údajů je „*vydání karty opencard a správa jejího životního cyklu; využívání karty opencard v rámci Pražského centra kartových služeb jako celku a využívání služeb zpřístupněných držiteli karty opencard prostřednictvím jednotlivých kartových aplikací, pro které byl na kartě opencard vyhrazen datový prostor; provoz Servisního kartového centra a zajištění interakce mezi Servisním kartovým centrem a jednotlivými kartovými aplikacemi; a zajištění bezpečnosti a integrity Pražského centra kartových služeb a v jeho rámci Servisního kartového centra a jednotlivých kartových aplikací*“.

služeb a (ii) Dopravní podnik sám nezpracovává adresné údaje v rozsahu umožňujícím identifikaci konkrétního držitele karty opencard.

S ohledem na výše uvedené pak nelze než odmítnout i závěr, že „v kombinaci s údaji z dalších databází aplikací, které Opencard poskytuje, lze získat poměrně ucelený obraz o pohybu a chování dané osoby. S očekávaným rozšířením počtu aplikací na opencard bude tento obraz stále komplexnější a možnosti jeho zneužití širší“. V této souvislosti opakujeme, že veškeré databáze vedené v rámci projektu opencard, tj. databáze hl. m. Prahy jako garanta systému Pražského centra kartových služeb obsahující identifikační údaje držitelů karet opencard a jednotlivé databáze konkrétních provozovatelů kartových aplikací, jsou vzájemně odděleny, jejich propojení či jinému zneužití brání celá řada technicko-organizačních opatření a údaje v nich evidované tedy nelze kombinovat.

S pozdravem

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Iuridicum Remedium, o.s.
Mgr. et Mgr. Jan Vobořil
U Průhonu 23
170 00 Praha 7